

Bài 36

Thực hành :

QUAN SÁT CẤU TẠO TRONG CỦA ẾCH ĐỒNG TRÊN MẪU MỔ

I – MỤC TIÊU

- Nhận dạng và xác định vị trí các cơ quan của ếch trên mẫu mổ.
- Tìm những cơ quan thích nghi với đời sống ở cạn nhưng cấu tạo chưa hoàn chỉnh.
- Rèn luyện kĩ năng quan sát, phân tích.
- Phối hợp làm việc hợp tác trong nhóm nhỏ.

II – THÔNG TIN BỔ SUNG

1. Ếch vận chuyển được ở trên cạn nhờ chi gắn vào hệ đai

- Đai chi trước gồm 3 xương : xương bả, xương quạ và xương đòn. Nơi 3 xương gặp nhau hình thành 1 hố khớp, khớp với xương cánh tay (thuộc chi trước). Đầu kia của các xương quạ và xương đòn gắn với xương và sụn mỏ ác.
- Đai chi sau gồm 3 xương : xương chậu, xương háng và xương ngồi hợp nhất thành đai hông gắn với đốt sống hông (đốt IX). Hố khớp ở bên đai hông khớp với xương đùi (thuộc chi sau).
- Xương mỏ ác còn cùng với đai vai tạo thành 1 khung xương bảo vệ tim.

2. Ếch chỉ có 1 đốt sống cổ, sọ ếch có 2 lõi cầu chẩm khớp với 2 diện khớp ở đốt sống cổ khiến ếch chỉ thực hiện được động tác cúi đầu mà không quay đầu được.

III – PHƯƠNG TIỆN VÀ THIẾT BỊ DẠY HỌC CẦN THIẾT

- Mô hình cấu tạo trong của ếch đồng.
- Mẫu ngâm cấu tạo trong ếch đồng (nếu có).
- Tranh vẽ hình 36.1, hình 36.2, hình 36.3 SGK.
- Phiếu học tập (dành cho hoạt động 3).

IV – GỢI Ý TIẾN TRÌNH TIẾT HỌC

1. Gợi ý lời giới thiệu

– GV giới thiệu mục đích, nội dung bài học thực hành, tìm hiểu đặc điểm cấu tạo trong của ếch đồng thích nghi với đời sống vừa ở cạn, vừa ở nước.

– GV nên yêu cầu bài học : Quan sát tranh vẽ, mẫu ngâm, mô hình ; thảo luận theo nhóm, rút ra kinh nghiệm.

2. Các hoạt động

– Hoạt động 1 : Tìm hiểu bộ xương ếch

Cho HS quan sát tranh vẽ hình 36.1, nêu vai trò bộ xương ếch và ý nghĩa thích nghi với đời sống.

– Hoạt động 2 : Tìm hiểu đặc điểm của da và các nội quan trên mẫu mổ

Hoạt động nhóm : Quan sát hình 36.2, hình 36.3, mô hình cấu tạo trong của ếch hoặc mẫu ngâm (nếu có) để nhận dạng các nội quan của ếch và phân tích đặc điểm của một số nội quan thích nghi với đời sống ở cạn nhưng chưa hoàn chỉnh. GV theo dõi, hướng dẫn các nhóm.

Hoạt động 3 : Hoàn thành bảng sau :

Bảng. **Đặc điểm cấu tạo trong của ếch** (Đáp án dựa vào bảng trang 118 SGK)

Hệ cơ quan	Đặc điểm cấu tạo	Ý nghĩa thích nghi	
		Ở nước	Ở cạn
Tiêu hoá			
Hô hấp			
Tuần hoàn			
Bài tiết			
Thần kinh			
Sinh dục			

– Hoạt động 4 : Các nhóm báo cáo thu hoạch. GV nhận xét, bổ sung, hoàn chỉnh báo cáo thu hoạch

V – ĐÁNH GIÁ

GV nhận xét buổi thực hành :

- Tinh thần học tập, kết quả thực hành.
- Ý thức kỉ luật trật tự.
- Sự hợp tác giữa các thành viên trong nhóm.

Đáp án phần thu hoạch

Câu 1 : Xuất hiện phổi và vòng tuần hoàn phổi với tim 3 ngăn.

Câu 3 : Ếch không chết ngay vì tuy ếch hô hấp qua da nhưng do hàm lượng ôxi hoà tan trong nước rất ít và lượng nước trong lọ ít nên ếch sẽ chết sau một thời gian.